

SNL-certificering als waarborg voor goed beheer

De SNL-gecertificeerde beheerder voert in opdracht van de provincie zelf de monitoring van de natuurkwaliteit uit.

Met de invoering van het Subsidiestelsel voor Natuur en Landschapsbeheer (SNL) hebben de twaalf provincies ook de certificering van natuurbeheer ingevoerd. Certificeren kan op drie manieren: individueel, door middel van het model van de Federatie Particulier Grondbezit (FPG), of via de groepcertificering van de Bosgroepen¹.

Het FPG-model is een combinatie van individuele certificering van terreineigenaren en certificering van de samenwerking binnen een groep van eigenaren. Eigenaren staan nu voor de vraag of ze gaan certificeren en zo ja, hoe? Wat zijn de voor- en nadelen van de groepcertificering van de Bosgroepen ten opzichte van de twee andere vormen?

— Margot Kroot (Unie van Bosgroepen)

> **VEEL MENSEN DENKEN** bij certificering aan bekende keurmerken als bijvoorbeeld FSC en PEFC en de daarbij behorende administratieve verplichtingen. Hoewel er sprake is van enige overlap, is SNL-certificering toch echt wat anders. Bij de SNL wordt het werkproces voor bos- én natuurbeheer beoordeeld, terwijl bij FSC en PEFC verantwoord bosbeheer voorop staat, waarbij aan meer en andere voorwaarden moet worden voldaan. In het kader zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten samengevat.

Waarom certificeren?

Door de SNL-certificering krijgen provincies inzicht in de wijze waarop de terreineigenaren het beheer in hun gebieden uitvoeren. Provincies hebben daardoor zekerheid dat het beheer goed wordt uitgevoerd en hoeven daar niet meer op te controleren. Geld wat eerder werd gebruikt voor controle van bos en natuur kan nu worden ingezet voor beheer van natuur. Het is niet verplicht om voor de SNL te certificeren. De terreinen van niet-gecertificeerde eigenaren worden net als in het verleden bij de (Provinciale) Subsidieregeling Natuurbeheer (PSN) steekproefsgewijs gecontroleerd. Wel certificeren biedt echter voordelen. Voor gecertificeerde eigenaren zijn de administratieve lasten lager omdat ze eenvoudiger kunnen aanvragen. De aanvraag wordt samengesteld uit de eigen

¹ De Bosgroepen zijn coöperatieve verenigingen van en voor eigenaren. Het doel van de Bosgroepen is het ondersteunen van de leden bij het beheer en de ontwikkeling van hun bos en natuurterrein. Er zijn drie regionale Bosgroepen die samen de Unie van Bosgroepen hebben opgericht voor een aantal coördinerende taken, waaronder de subsidieaanvragen voor de Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer.

foto: F. Eysink

Door SNL-certificering wordt de kwaliteit van het beheer gewaarborgd.

Verschillen tussen SNL- en FSC/PEFC-certificering

SNL	FSC/PEFC
<ul style="list-style-type: none"> • Instandhouding beheertype • Bos en natuur • Geen belanghebbendenconsultatie • Geen aandacht voor Arbeidsomstandigheden, economische aspecten, naleving wetgeving e.d. • Systeemcontrole door Stichting Certificering SNL • Geen <i>chain of custody</i> voor producten • Geen trademark • Geen stimulering van 'best practices' 	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoord bosbeheer • Alleen bos • Wel belanghebbendenconsultatie • Wel aandacht voor arbeidsomstandigheden, economische aspecten, naleving wetgeving, e.d. • Controle door geaccrediteerde certificeerder • <i>Chain of custody</i> voor hout • Recht op gebruik trademark (logo) • Stimulering van 'best practices'

Overeenkomsten tussen SNL- en FSC/PEFC-certificering

- planmatig beheer (plan: do, check, act)
- bevorderen natuurkwaliteit

bedrijfsadministratie met behulp van GIS, en daarna per CD-ROM naar Dienst Regelingen gestuurd. Dat kost zeker bij grotere aanvragen veel minder tijd dan aanvragen via de e-SNL, het elektronische aanvraagprogramma. Ook kunnen gecertificeerde terreineigenaren zelf de monitoring van de natuurkwaliteit uitvoeren. Die gegevens kunnen weer worden gebruikt om het beheer bij te sturen.

Hoe wordt je SNL-gecertificeerd?

Terreineigenaren die individueel of via het FPG-model willen certificeren maken een kwaliteitshandboek waarin staat hoe zij omgaan met beheer, monitoring, evaluatie van beheer en controles (interne audits). Het kwaliteitshandboek moet voldoen aan het programma van eisen dat door de provincies is opgesteld en wordt beoordeeld door een onafhankelijke stichting. Individuele certificering is vooral interessant voor Natuurmonumenten of de Provinciale Landschappen. Kleine terreineigenaren zullen eerder kiezen voor certificering volgens het FPG-model of voor groepcertificering. Voor het kwaliteitshandboek voor de groepcertificering gelden aanvullende eisen. Zo moet onder andere worden beschreven hoe de aanvragen voor leden van de groep worden opgesteld, en hoe leden bij het beheer worden ondersteund en gecontroleerd. De Bosgroepen hebben een kwaliteitshandboek voor de SNL-groepcertificering gemaakt. Terreineigenaren die via de Bosgroepen subsidie aanvragen, vallen onder de groepcertificering en hoeven geen eigen kwaliteitshandboek op te stellen.

Groepcertificering via de Bosgroepen

De Bosgroepen vragen namens zo'n 700 terreineigenaren met samen meer dan 50.000 hectare bos en natuur subsidie aan voor de SNL, via zogenaamde verzamelaanvragen. Door de certificering kunnen de Bosgroepen op eenvoudige wijze aanvragen en in relatief korte tijd nauwkeurige aanvragen opstellen, tegen beperkte kosten voor de terreineigenaren. Omdat de Bosgroepen gecertificeerd zijn, kunnen ze in opdracht van de provincie de SNL-monitoring uitvoeren, en samen met de terreineigenaren de gegevens daaruit gebruiken voor de sturing op het beheer. Als gecertificeerde organisatie hebben de Bosgroepen invloed op de ontwikkeling van het subsidiestelsel.

Voordelen voor eigenaren die via de Bosgroepen aanvragen

Terreineigenaren die via de Bosgroepen subsidie aanvragen maken gebruik van de voordelen van de SNL-certificering, zonder dat zij daarvoor zelf iets hoeven te doen. De Bosgroepen verzorgen de gehele SNL-aanvraag, controleren alle beschikkingen en hebben contact met Dienst Regelingen en de provincies. De terreineigenaar heeft zodoende geen omkijken naar zijn SNL-aanvraag en de afhandeling daarvan. De Bosgroepen hebben als onderdeel van de certificering beheerlijnen opgesteld. Daarin staat welke maatregelen een eigenaar kan nemen om het beheertype in stand te houden, welke maatregelen leiden tot een betere kwaliteit en wat signalen zijn voor de achteruitgang van de kwaliteit. Terreineigenaren die via

de Bosgroepen aanvragen, kunnen kosteloos gebruik maken van deze beheerlijnen.

Kosten van certificering

Het opstellen van een kwaliteitshandboek en het onderhouden en uitvoeren ervan kost natuurlijk tijd. De Bosgroepen hebben hun kwaliteitshandboek zo opgezet dat de uitvoering voldoende garanties voor de provincies biedt op kwaliteit van het natuurbeheer, maar dat de kosten voor de uitvoering gering zijn. De offerte voor het opstellen van de aanvraag van de Bosgroepen is inclusief een beperkte bijdrage voor de SNL-certificering. Er worden géén extra kosten in rekening gebracht voor de uitvoering van de SNL-certificering tijdens de looptijd van de subsidie, en ook wordt er geen extra inzet van de deelnemers aan de groepcertificering gevraagd.

Terreineigenaren die individueel of via het FPG-model certificeren, leveren zelf alle inzet en expertise over beheer, monitoring, auditing en certificering die nodig is voor het opstellen en onderhouden en uitvoeren van het kwaliteitshandboek.

Voordelen van SNL-certificering voor de eigenaren zijn met name lagere administratieve lasten voor de subsidieaanvragen en de mogelijkheid om de SNL-monitoring zelf uit te voeren. Certificeren kan op verschillende manieren, afhankelijk van de inzet die de eigenaar zelf wil en kan leveren.

Margot Kroot, m.kroot@bosgroepen.nl